

Mübadele ve teffiz işlerinin kat'î tasfiyesi ve intacı hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân: 28/III/1931 - Sayı: 1759)

№ 1771

BİRİNCİ MADDE — 16 nisan 1340 tarih ve 488 numaralı mübadeleye tabi ahaliye verilecek emvali gayri menkule hakkındaki kanunun ikinci maddesinin son fıkrasında yazılı hat dahilinde 1331 numara ve 28 mayıs 1928 tarihli mübadil, gayri mübadil ve muhacirlere tahsis olunan gayri menkullerin tapuya raptına dair kanunun birinci maddesinde gösterilen nisbetler kat'î tasfiyeye esastır.

Bu nisbetler dahilinde mevcut hükümlere tevfikan ittihaz edilmiş olan teffiz kararları kat'î ve muteberdir. Bu kanunun neşrinden sonra teffiz kararı ittihaz olunamaz.

İKİNCİ MADDE — Kat'î tasfiyeye esas tutulan nisbetler fevkinde mal almış olup fazlasını borçlanmış bulunan mübadillerin, fazlası hakkındaki taahhütleri bakidir.

Mezkûr nisbetler fevkinde mal tefevvüz edip fazlasını henüz borçlanmamış olan mübadiller işbu fazlaları bu kanunun mer'iyetinden itibaren üç ay zarfında borçlanma kanununa tevfikan borçlanmaya veya uhdelerindeki malı terkedip mukabilinde istihkak nisbetinde tasfiye vesikası almak üzere müracaata mecburdur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — 1331 numaralı kanunun üçüncü maddesinde gösterilen müddet zarfında müracaat etmiş olup mezkûr kanunun birinci maddesinin tayin ettiği nisbetler dahilinde tahakkuk eden istihkaklarına mukabil hiç mal almıyan veya kısmen mal alan mübadillere on birinci madde mucibince tasfiye vesikası verilir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — 1331 numaralı kanunun 3 üncü maddesinde gösterilen müddet zarfında müracaat etmemiş veya müracaat edipte vesikaları ikmal edilmemiş olan mübadiller ile 1341 numaralı kanunun şümulü dahilinde Bulgaristan-dan gelenlere ve muhacirlere iskânı adî derecesinde tahsis edilmiş olan emval, aidiyeti ciheti ne olursa olsun, uhdelerinde ipka ve meccanen temlik olunur.

İskânı adî derecesinden fazlası borçlanma kanununa tevfikan borçlandırılır.

İskânı adî derecesini gösterir bir cetvel bu kanuna merbuttur.

BEŞİNCİ MADDE — Meskene mühtağ harikzedelerin işgallerinde bulunan meskenler aidiyeti ciheti ne olursa olsun uhdelerinde ipka ve iskânı adî derecesindeki miktarı meccanen temlik edilir. Fazlası borçlanma kanununa tevfikan borçlandırılır.

ALTINCI MADDE — İşbu kanun ile temlik edilen gayri menkullerden iskânı adî haddi dahilinde bedelsiz verilecek olanların bu kanunun mer'iyetine kadar istifa edilmemiş borç taksitleri tahsil olunmaz, tahsil edilmiş olanlar iade edilmez.

YEDİNCİ MADDE — Gerek iskânı adî gerek teffiz suretile mübadillere, muhacirlere ve harikzedelere temlik edilecek gayri menkuller tapu harcı alınmadan tapuya raptolunur.

SEKİZİNCİ MADDE — Kat'î tasfiyeye memur olmak üzere Dahiliye ve Maliye Vekâletlerince tayin edilecek beş zatten mürekkep bir tasfiye heyeti teşkil olunur.

DOKUZUNCU MADDE — Üçüncü maddede yazılı istihkak sahiplerinden elle rinde teffiz komisyonlarınca verilmiş istihkak mazbataları bulunan mübadillerin bu kanunun mer'iyetinden itibaren üç ay zarfında mazbatalarını teffiz komisyonu reislerine tevdi edip mukabilinde makbuz almaları ve istihkakları mazbataya merbut bulunmayanların mazbata almak üzere bu müddet zarfında müracaatları mecburidir. Bu müddetleri geçirenlerin hakları sakit olur.

ONUNCU MADDE — Bu kanunun mer'iyetinden itibaren altı ay zarfında her vilâyetten teffiz komisyonlarınca musaddak bordro ile gönderilecek istihkak mazbataları tasfiye heyeti marifetile tetkik edilerek bu mazbataların sahipleri namına muharrer olmak üzere tasfiye vesikaları tanzim ve Maliye Vekili tarafından imza olunur.

Tasfiye vesikaları bu suretle tamamen ikmal edildikten sonra ait olduğu vilâyetlere irsal ve vilâyetlerce makbuz mukabilinde sahiplerine ita olunur.

ON BİRİNCİ MADDE — Tasfiye vesikası üç tertip kuponu ihtiva eder. Her kupon, istinat ettiği istihkak mazbatasının havi olduğu meblâğı natık olur.

Kat'î tasfiyeye esas tutulan nisbetler dahilindeki istihkakın üçte birinden daha az mal almış veya hiç almamış olan mübadillere üç kuponlu,

Üçte ikisine kadar mal almış olan mübadillere ikinci ve üçüncü tertiplere ait iki kuponlu,

Üçte ikisi miktarında veya daha fazla mal almış bulunan mübadillere yalnız üçüncü tertibe ait bir kuponlu tasfiye vesikası verilir.

ON İKİNCİ MADDE — Tasfiye vesikası kuponlarının başkalarına devir ve cirusu caiz ve varislere intikali umumî hükümlere tabidir.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanuna tevfikân müstehikleri namına tapuya raptı lâzım gelenler müstesna olmak üzere Dahiliye Vekâleti emrindeki bilûmum gayri menkul emval Hazine emrine devredilir.

Bu emvalden evvelemerde, gayri mübadil Türklere ait olup 10 haziran 1930 tarihine kadar teffiz kararı alınmış veya bu kanunun mer'iyeti tarihinde muhacirlere tahsis edilmiş veya harikzedelerin işgalinde bulunmuş olan ve 2, 4 ve 5 inci maddelere tevfikân uhdelerinde ipkası lâzım gelen gayri menkul emvale mukabil aynı kıymette emval tefrik edilip gayri mübadil hak sahipleri hesabına devrolunur.

Mübadil Rumlardan metruk olup birinci fıkralar mucibince yapılacak tefrik neticesi Hazine emrinde kalan gayri menkuller ile evvelce taksitle satılmış olan veya borçlanma kanunu ile bu kanuna tevfikân borçlanmaya tabi bulunan mübadil gayri menkullerinin 1 haziran 1931 tarihinden itibaren tahsil edilecek taksitleri, tasfiye vesikası kuponlarına karşılık tutulur.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Mübadil istihkaklarına karşılık olup Hazineye devredilen gayri menkullerin Hazinece bir defteri tanzim edilerek usulen satılığa çıkarılır.

ON BEŞİNCİ MADDE — Üçüncü madde hükmüne tevfikân istihkak sahiplerine verilecek tasfiye vesikaları tertip sırasile 14 üncü madde mucibince satılacak gayri menkul bedellerine mukabil nakit yerine kabul olunur.

ON ALTINCI MADDE — Tasfiye vesikalarına karşılık teşkil eden metruk malların satışlarında nakten istifa edilecek mebalîğ ile bu malların icar bedelleri, taksitler ve sigorta bedellerinden vuku bulacak tahsilât tasfiye vesikaları kuponlarının nakten tediyesine karşılık olarak Ziraat Bankasına tevdi edilir.

ON YEDİNCİ MADDE — Birinci tertip kuponlar satış bedeline mahsup veya nakten tediye suretile tamamen itfa olunmadıkça ikinci tertip kuponların mahsup veya tediyesine gidilemez.

Kezalik ikinci tertip kuponlar aynı şekilde ortadan kalkmadıkça üçüncü tertip kuponlara geçilemez.

Her tertip kuponun bakiyesini karşılayacak nakit Ziraat Bankasında teraküm etmedikçe o tertibe nakit tevziatı yapılamaz.

Karşılık gayri menkul mal kalmadığı ve Ziraat Bankasında müterakim meblâğ bu kanuna göre tediyesi meşrut kuponların tamamen itfasına kâfi gelmediği takdirde sıra dahilinde kalan son tertibe ait kuponlara garameten nakit tevziatı yapılır.

Bu maddede yazılı itfa muameleleri safha safha Maliye Vekâletince usulen ilân olunur.

ON SEKİZİNCİ MADDE — Her üç tertibe ait kuponlar tamamen itfa edildiği halde bu istihkaklara karşılık tutulan gayri menkullerden veya Ziraat Bankasına vaki mevduattan veya diğer karşılıklardan bakiye kalırsa bunların kâffesi katî surette Hazineye intikal eyler ve alâkadarlar artık bir gûna hak iddia edemezler.

ON DOKUZUNCU MADDE — Müzayedeye çıkarılacak olan malların ihalesi icra kılınan talipler namına ferağ muamelelerinin icrası için Hazineyi temsil eden vekil ve memurların fariğ sıfatile tahriî beyanları tapu dairelerince kabul ve tapu senetleri mefruğulehleri üzerine tanzim ve ita olunur.

YİRMİNCİ MADDE — Bu kanuna muhalif hükümler mülğadır.

YİRMİ BİRİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

YİRMİ İKİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

22 mart 1931

İskânı adi derecesini gösterir 4 üncü maddeye merbut cetvel

Dükân	: Evin evsaf ve müstemilâtı itibarile heyeti umumiyesi (ailenin içtimaî vaziyetine göre). Oda miktarı, nüfusa göre (azamî altı oda).		
Dükân	: Nevi iştigale göre.		
Arazi	: Vasatî beş nüfus itibarile	azamî dönüm	Asgarî dönüm
	Alâ: birinci derecede kuvvei inbatıyeye malik ziraat arazisi	75	50
	Vasat: İkinci derecede kuvvei inbatıyeye malik ziraat arazisi	100	75
	Edna: Üçüncü derecede kuvvei inbatıyeye malik ziraat arazisi	140	100
Tütün yerleri	: Birinci derecede tütün yetiştiren ziraat arazisi (Samsun, Bafra gibi)	15	12
	İkinci derecede tütün yetiştiren ziraat arazisi (İzmir, İzmit gibi).	20	15
Şebze bahçeleri	: Büyük şehir ve civarında	10	5
	Uzak yerlerde olan bahçelerle bahçe olabilecek kabili iska arazi	15	10

		Azamî dönüm	Asgarî dönüm
Bağ	: Birinci derecede üzüm yetiştiren mahaller (İzmir gibi)	10	6
	İkinci derecede üzüm yetiştiren mahaller (merakizden ve vesaiti nakliyeden uzak yerlerde, aralarındaki mesafeye, mahsuldarlık derecelerine göre)	15	10

Balâda zikredilmeyen diğer nevi arazi de bunlara kıyasen verilir.

Eşçarı müsmire

		Adet Azamî	Adet Asgarî
Zeytinlik	: Birinci derecede mahsuldar ve makbul zeytin mıntakasmda	120	100
	İkinci derecede mahsuldar ve makbul zeytin mıntakasmda	150	120
	Üçüncü derecede mahsuldar ve makbul zeytin mıntakasmda	200	150

Yabani ve aşısız, genç zeytin ağaçlarının beş adedi bir ağaç hesap olunur.

Portakal ve limon ağaçları : Kıyasen

Dut ağacı ve dutluklar : Seyrek ve sıklığına göre mahallince tayin edilecek ve teayyüşü sırf duçguluğa münhasır kalacak beş nüfuslu bir aile için azamî on dönüm olarak hesap olunur.

Not

A - Muhacirin arasında ziraat, tababet, baytarlık gibi mekteplerden mezun veya mekâtibi sairede yüksek tahsil görmüş olan zevat varsa bunlara yukarıdaki nisbetlerden bir misli fazla tevziat yapılır.

B - Aile miktarı beş nüfustan fazla olan beher nüfus için aşağıdaki nisbetler dahilinde arazi ve eşçarı müsmire adedi arttırılır:

Birinci derecede münbit arazidan	8 - 10	dönüm
İkinci derecede münbit araziden	10 - 15	»
Üçüncü derecede münbit araziden	15 - 20	»
Tütün arazisi	2 - 3	»
Bağ ve bahçe	1,5 - 3	»
Zeytin eşçarı	20 - 30	adet

C - Aile nüfusu beşten az olursa noksan olan beher nüfus için bu nisbetin nısfı derecesinde tenzilât yapılır.

Cümhuriyet Reislığıne yazılan tezkerenin tarih ve numarası	:	21 - III - 1931 ve 1/824
Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhuriyet Reislığından gelen tezkerenin tarih ve numarası	:	22 - III - 1931 ve 4/163
Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları	:	Cilt Sayfa 25 16 26 44,60:67
Bu kanunla ilişiği olan kanunların numaraları	:	488,1331,1341